

slučaju o tome, da se utanači neko primirje između umjerenih stranaka slavenske oporbe za kojega bi se primirja imali riješiti sporovi uz pomoć novih pregovora između Niemaca i Slavena. Nu absolutno je izključena svaka mogućnost, da bi do drugoga čitanja zakonske osnove o proračunskom provizoriju došlo. Prema tome neće klonuti obstrukcija već će naprotiv baš planiti prigodom drugoga čitanja spomenute zakonske osnove. Tako evo ide austrijska zastupnička kuća najburnijoj svojoj budućnosti u susret. Bit će bure u austrijskoj zastupničkoj kući, kakve nije bilo od vremena Badenijevih. Niemci se spremaju na najveću borbu, a Slavenci na najodlučniji odpor. Slavenci idu za tim, da nikako ne propuste momenta, gdje bi im se pružila zgoda, da se pokažu lojalnim prema ustavu i parlamentu. Razlog je taj, da im se ne predbacuje, da su oni sakrivali ex-legisli opet viadavinu po paragrafu 14.

Friedjungov proces dne 9. prosinca. Proces protiv dra. Friedjunga i dr., na tužbu hrvatsko-srbske koalicije, bili će, kako saznajemo, neodgodivo dne 9. prosinca pred bečkom porotom. Bečko sudništvo već je razaslalo privatnim tužiteljima poziv na razpravu i to putem odnoshnih sudova u Hrvatskoj.

Novna dioba Poljske. Samouprava gradova i občina. Na dnevnom radu u dumi stavljena je zakonska osnova o odciepljenju Helmske gubernije od kraljevstva Poljskoga. Prema razpoloženju stranaka mogla bi vlada dobiti većinu za svoju osnovu. Ujedno je predložena zakonska osnova o samoupravi gradova i občina u poljskim gubernijama. — Varšavski Dnevnik donosi da će prema novoj zakonskoj osnovi o samoupravi gradova i seoskih občina izborni red za vieća gradska i občinska sadržavati klauzulu, po kojoj će Rusi imati polovicu zastupnika, a drugu polovicu dobit će Poljaci i Židovi, a oni smiju imati jednu petinu zastupstva. U zak. osnovi ustanovljen je minimum stanovništva ruskoga, koji će imati pravo na polovicu zastupstva.

Kriza u Austriji. Situacija se je i opet zaostrija, jer „Slavenska Jednota“ nije još zaključila, da propusti proračunski provizorij. Česi ne će ni do čuju o povlačenju prešnih predloga, radi čega je Glombski ponovno razpreo pregovore među protivnim strankama. Češki radikali su i proti prvom čitanju proračuna, te se groze, da će izstupiti iz „Slavenske Jednote“, ako bi se ova drugačije držala.

Spomenica austrijskih industrijaca proti finansijskom nacrtu austrijske vlade. Savez austrijskih industrijalaca podnio je ministru trgovine u Beču obširniju spomenicu, u kojoj je ocrtan položaj industrije prema vladinom finansijskom nacrtu. U toj se spomenici ponajprije naglasuje, da je finansijski ministar htio osli kati sa prevencijom bojama državni finansijski položaj. Tačniji izpit predhodnog računa pokazao je, da su se dohodici računali prevencijom. Dobohad carinara, primjerice, računani je posve nisko, ako se uzme, da će se god. 1910. uvesti najmanje 9.000.000 K žita, a to odgovara novčanju uplati od 55.000.000 K. Odbivši odsječnicu, pripadajuću Madjarskoj i Hrvatskoj, imati će carinare carinski dohodak od 25.000.000 za samo žito.

Kossuth bi opet k Justhu. Ugarska je i u svojim senzacijama nadkralja sama sebe. Peštom se pronose nikad čuvene vijesti, da bi se nevjerni Kossuth opet hito da vrati k svojoj ostavljenoj ženi — Justhovi stranci. U tudjem svijetu, među 67-mašina da mu je hladno i on je osjetio težnju — da se opet vrati u topli naručaj napuštenog domaćeg ognjišta. To se međutim razabire također iz članka, što ga je napisao njegov osobni organ „Budapest“ u kojem pod naslovom „Nek se vrši“ kaže, nek se već jednom neugodni položaj dokine i pokušaj dovrše. List se tuži na Justhovec, jer da im nije dosta, što su izazvali razdor u neodvisnoj stranci nego sada dapače sumiče Kossuthov stranku i nabacuju se na nj blatom. Kossuth se — veli list — nije svojim silom na svoje sjedanje mjesto kao ministar priljepio te da bi on i Apponyi bili pripravni bez ikakvih koncesija preuzeti vladu samo da se opet dočepaju vlasti. To su neopravdane klevete. Baš Kossuth neprestano požuruje rješnje krize, a podnipošto neće da odustane od svojih — i onako na najmanje svedenih — zahtjeva. Kossuth zahtjeva, da se kriza riješi, pa bilo ma u kom pogledu. Dogodjaji najsokrije budućnosti pokazat će narodu, koliko se je nepravde činilo Franji Kossuthu. Jer on je pripravan da se vrati na svoje staro mjesto. Prema svim znacima, parlamentarni krugovi nazrijevaju sjedinjenje obih skupina neodvisne stranke. To će zaista biti opet krasna predstava.

Narodnostni klub i kriza. Rumanjski zastupnik Lukacsiu napisao je u „Lupiti“ obširni članak u kojem veli, da će se narodnosti

u svojoj politici vazda držati programa stvorena na narodnom kongresu u Vel. Sibinju. Prva točka tog programa zahtjeva, da se rumunjskom narodu priznade politički individualitet. Isto pravo zahtjeva program i za ostale narodnosti u zemlji. Druga točka programa zahtjeva jedinstvo komande u vojsci, jedino se respektira jezik pokovnije, i da se odustane od svake magjarizacije u vojsci. Treća točka zahtjeva reviziju narodnostnog zakona. Četvrto: Neka se jeziku narodnosti — dudu odgovarajuća prava. Neka se dudu odgovarajuća prava u javnim poslovima, u pravdi i javnoj nastavi. Nadalje u občinama, gdje je većina naroda rumunjska, ondje se imade uvesti u svim školama rumunjski jezik. Za tim zahtjevu sveobće tajno pravo glasa, slobodu zastupanja i t. d. Zastupnik veli, da će narodnosti svim silama nastojati, da buduće vlade respektiraju program narodnosti.

Bratimstvo Niemaca i Madjara. U Budimpešti boravili su ovih dana članovi jednoga njem. znanstv. društva iz Berlina. Magjari su ih po svom običaju gospodski častili i ujedno kladili gostima i — sebi. Dr. Pavao Szende govorio je o državopravnom položaju Ugarske i opisao savez ove kraljevine naprama Austriji. Sa zakonima u ruci dokazivao je, da je Ugarska unatoč ovomu savezu posve nezavisna samostalna država. Usled toga, što je Austrija samo u gospodarstvenom pogledu jača, nanosi se Ugarskoj s dualizmom šteta. Radi toga nastala je između obih država borba, koja se i sada vodi. Grof Apponyi dizao je svoju domovinu u nebesa i naglasio, da njezini sinovi teže za neodvisnošću i istinom. U toj težnji rade da se osigura ustav i podigne blagostanje tako, da bude sretan svaki ugarski građanin, govorio on ma kojim jezikom. Niemac dr. Elster priznao je, da njegovi zemljaci nisu pravo poznavali prilika ugarskih, a nisu im ni sada dobro poznate. Motreći pak kulturni procvat zemlje, probudila se u njima želja, da ovu zemlju temeljito prouče i da s Madjarima sklope podpuno duševno bratimstvo. Ovo bratimstvo neka se započne i njeguje s time, da se u Njemačkoj bar na jednom visokom učilištu podigne stolica za magjarski jezik. — Braća se razumiju!

Ustavni konflikt u Englezkoj. Kuća lordova odbila je sa 400 glasova protiv 90 proračun posegnuv tim za pravom, koje joj ne pripada. Konzervativci opravdavaju ovaj svoj iztup protiv vlade, jer da je proračun socijalistički. U stvari pak radi se o borbi između zastupničke kuće i kuće lordova. Kako je poznato, sadašnja liberalna vlada je za izbornu reformu za donju kuću uvedenjem užih izbora, kako bi se oslabio položaj konzervativaca. Drži se, da će vlada apelirati na narod i provesti nove izbore.

Strah Engleza pred Njemačkom. U Liverpoolu držao je visoki sudac sir John Big-ham govor, u kojem je upozorio na njemačko pogibelj. Rekao je: Njemačka ratna mornarica kubura je uperena na naše čelo. Buduć Njemačka nema ni obala ni kolonija od osobite važnosti, njezino naoružanje ne može se smatrati drugačije, nego da se naoružava za buduće dogodjaje. Njemačko naoružavanje upereno je proti Englezkoj. Njemačka se jača ne samo na Sjevernom moru, nego i u Kanalu. Njemačka je svezala uz sebe Austro-Ugarsku, a veli se, da će i ona pojačati i svoju ratnu mornaricu na nagovor Njemačke. Malena austro-ugarska ratna mornarica može postati jakom, pa mi moramo nastojati, da prema tome unapredimo i englezku ratnu mornaricu.

Razpust englezkog parlamenta. Dne 8. siječnja bit će razpušten parlament, a novi izbori provesti će se dne 15. veljače.

Akcija gospod. vieća o pravljenu ulja.

Kako smo već javili, ministarstvo poljodjelstva ustupilo je pokrajinskom gospodarskom vieću akciju, koju je dosada vodilo u našoj zemlji c. k. namjestaštvo.

Vieće je započelo ovaj rad u pravcu, što ga je vodilo do sada namjestaštvo, te je već razpisalo natječaj za kušnju ulja, dok je namjestaštvo stavilo pri poglavarstvu u Kotoru razpoloživu svotu, koja ima da služi kao podpora za one, te budu nastajnog siječnja po-hadljali tečaj za klaštenje maslina u Gjenovici-ma (Boka). Osim ovog rada, kako smo jur javili, pokrajinsko gospodarsko vieće uzelo je na se zadaću skladišta finih ulja u Splitu, kao i novo, koje se ima podignuti u Zadru. Vas ovaj rad je od ne male koristi po našu zemlju, a ako bude uzajrnost kod ljudi i razuma kod posjednika i težaka, može da nam dade liepi uspjeh, koji može da bude od neprocjenjive vrijednosti za našu zemlju, koja i onako ima da prebrdi težku krizu u svojem vinogradarstvu jednoj od prvih izruka njena blagostanja.

Kako sami danonice uvidjamo, filoksera se sve to više širi u našoj zemlji. Kad bi usled

ove zaraze rasla cijena vinu, ne samo kod naše kuće, doli i vanka, ni onda mi nebi svjetovali. da se vadi maslina, a sadi loza, a kamo li sada, kad uza sve to više zaraze u našoj zemlji cijena vinu danonice pada, a ona ulju raste.

Svakako, što je bilo i što je jur učinjeno, više se ne povraća, tako ni mi nećemo više povratiti naše liepe povadne masline. Ali sa ovim trebamo da prestanemo.

Koja je korist da nam vlada dolazi u susret novčanom pripomoći, kad mi na drugi način tu pripomoć od sebe odklanjamo. Koja je korist da zemaljsko gospodarsko vieće poduzimlje akciju, da naše ulje uređi na način, da bude moglo imati dostojno mjesto u svjetskoj trgovini, kad mi postupkom današnjim idemo zatim, da oduzmemo vieću ono, što je neobhodno nužno za ovu njegovu akciju, a to je dovoljna količina maslina. Svi prigovori o rodu maslina, o mušci, grizici itd. danas padaju. Zašto masline kod nas ne rode, to smo rekli već višu putu, pak scienitno, da nemar i nerazbor dalje brani-ti ne možemo, već isti moramo odsuditi. Priznati moramo, da je ovo već 20 godina, da vlada šalje svoje klaštrioce po svim predjelima pokrajine, gdje maslinarstvo igra važnu ulogu, pa ipak većina posjednika maslina nije se upu-tila u ovom poslu, prem je ovo bio glavni cilj, kog je vlada imala da postigne. Doduše i sama vlada je tomu kriva, jer su se javni klaštrio-ci više puta davali da urede uzorne maslinice od gospode, koja nisu nikad u polje ili u maslin-jak zavirila, te su kašnje, iza kako su klaštrio-ci ostavili radje (t. j. posle 3 godine rada) one se pretvorile u grm kao i prije. Reći će nam se, da je ovoga bilo, ali da su javni vladini klaštrio-ci radili i kod tažaka, da su i oni istoli isto hladni, dapače da je bilo slučajeva, da su kašnje iste oklaštrene masline povadili i vino-grad posadili. I ovo je istina, ali to je sledilo iz neznanja stvari. Do nazad par godina cijene vina u ovim predjelima, gdje se je šta ovakova zgdajalo, bile su dosta povoljne. Ulja, jer je služilo kao prosti materijal, cijena je bila znatno spala i naš se težak u okuženim predjelima dao zavesti, a danas se kaje i to iskreno kaje.

Je li ga kriviti? Ne, ali nije ni braniti. On je sam postao svoje sreće kovač. S ovog razloga mi pozdravljamo ponovno otvorenje maslinarsko-uljarskih tečaja u našoj zemlji.

Da kako imala lieka i proti mušci i proti grizici i t. d. to nam je opet u zadnje doba gospodarska znanost najboljim dokazom. Hoće se samo rada i uzajrnosti, te stog gosp. Marčić ima pravo, kad nam kaže: „Oni, koji govore da to nije za njih, iskreniji bi bili, kad bi rekli, da oni nisu za te radje, ali bi time dali sebi odvise slabu svjedočbu. Teško je samo odlučiti se i započeti jednu radnju, nu kada je već jednom upućena, ide posve lako. To napokon u drugim krajevima radje težaci, koji su kud i kamo siromašniji i manje izbraženi od našega. Bolje je da se malo i s tim mučimo, nego da ostanemo bez ulja — tog svagdanjeg začina težačke kolibice“.

Naravno je da nekih potežkoća ima, ali te nisu takove, da se baš ne dadu savladati. Ali, ako i nemožemo rabiti sve ono što od našeg gospodarska znanost i napredno maslinarstvo, zato nemojmo stati ni prekrštenih ruku, jer ležećem nema izora. Nastojmo barem da dobro oklaštimo masline prama potrebi, tako da budu vazda čiste, a krošnja ne pregesta: Sjekira, kosir, nožice i strugač preporučaju se za masline u svakom slučaju. Ostrugajmo deblo, očistimo ga od lišaja i mahovine. Nedajmo da se u debli i na panju razvije gnjiloca, što je posljedica nevaljana klaštenja, te odstranimo sve što je gnjilo, a preostavše rane, neka su uvijek gladke. Pazimo, da se u drvo ne uvuče crvotoč (coccus ligniperda), a u slučaju da ga opazimo uvučmo u crvotočinu jednu odulju zaklačenju žicu i s njom izvodimo ličniku (crva) na dvor, ili ju ubijmo. Kod branja maslina ne budajmo po njoj štapima, da se neogubavi, jer od gube maslina jako ostabi. Okapajmo naše masline i po dva puta, a gnojimo ih redovito i tada će nam procvasti naše maslinarstvo.

Dopisi.

III.
Spljet, 1. prosinca 1909.

Što ga brani, kad ga ne obrani. Ni jesmo pogriješili kad rekossmo, da je razvikana prevrtljivost Antonijeva. Badava je, on nemože a da ne napuni stuppe svog blebetalu hvalo-spijevima spleiskoga Flachsmanna. Ne mari Antonije za negodovanje ciele javnosti; njemu je deveta, što prkosi zdravu razumu i što na se navlači prezir građanstva; on računava pozitivno i kaže, ako ja ne imam, nitko mi neće dati. Mi mu to nećemo zamjeriti, jer osjećamo i mi skupocju svega, i razumijemo da je teško živjeti kad sjever duva, osobito pri koncu mjeseca. Imaš pravo Antonije. Prošla su vremena

idealnosti, sada je doba realnosti i pozitivnosti. Idealista je Antonije samo u tome, što si umišlja, da mi njega napadamo; što sebi prišiva i dava neku važnost, koje nema. Vjere ti Antonije, zar zblijla misliš, da itko dava važnost onome, što ti smršči u tvom blebetalu? Tvoja pisanja može kadkad zabavljati koga, ali zanimati nikoga. Ostavi se čorava posla, nepozvani goste i ne kiti se tudjim perjem. Tebi je teško, kada ti štienika perušaju; promisli, koliko mora biti teže jladnim učiteljima, kad tvoj štienik ih pred svetom ruži a to lažno i sramotno? Nije li on rekao ravnatelju trgovačke akademije u Gracu na pitanje kakovo učiteljsko osoblje ima, kakovno; moji učitelji ne znadu ništa, ja ih moram dresirati i prije nego ulju u razred, ja im moram dati naputke i poučavati ih. Neka por-ke i zanieče ovo, ako ga je majka rodila. Kako da učitelji progutaju ovu lažnu, krvavu uvredu? Slipeac da pokaže put onome, koji vidi! Flachsmann da dieli naputke i pouke svojim učiteljima! Veće ironije nije moguće zamisliti. Dakle, dragi Sumadinče, ti nemožeš slaviti, da se svjedočba može izdati pod nekim uslovom? Mučno ti je razumjeti, što znači uložiti pošturne rieč i nešto svečano obećati? To je tvrd orah za tvoje zube. Bolan ne bio, ne znaš li zar, da ima takovih slučajeva? I učenicima se više puta izpušta čista svjedočba pod uvjetom, da neće nastaviti nauke, ako takova svjedočba vriedi upravo toliko, koliko ona tvoga štienika. Je li ti puklo pred očima? Istina na čast izpravili čemo jednu pogrešku, koja nam se podkrala u zadnjem dopisu. Jelčić je bio jednu godinu u Gracu privremeni učitelj, a ne suplenat, ali dulje nije mogao izdržati, te je morao šikati iz Graca. Ajde, Antonije, sušiti smokve, kad tvrdiš, da ga je upravitelj iz Graca službeno preporučio za upravitelja u Spljetu. Kako to, Antonije, da je Jelčić tek onda bio državlanstvo? A kako je bez toga po tebi mogao biti prije učitelj u Beču i u Pragu? Jesu li u laži kratke noge? Ako su takovi dokazi i dokumenti, onda ti je ciele gradja babavo. Ali prijatelju tuša to je svejedno. Mi nadamo da igramo na šak, bez kraljice i bez tornjeva, te razumijemo, da će napokon pobiediti Flachsmannov štienik, iza čijih ledja kriju se matafori. A ne sudimo krivo i bez temelja. Kada bogme može čimbenici koji bi morali prvi muzevno svoj glas podići, kao občina i trgovačka komora, ne brinu se za boli i tužbe jadne raje velika gospoda; neće oni glavobolje; dalmatinski je želduce već obikao takovom bakalaru. Ali sve ima svoje granice i raja znađe kadkad okesiti zube, a svaka je sila za vremena.

Sila, gnjetanje mučenje i šikaniranje moglo i moralo se je mučke trpeti, kad je sa rim-skog kampidolija odjekivao divlji poklik „sila je pravo!“ ali odkad je sa Golgete odjeknuo blažji poklik „ljubav, pravica, jednakost“ svakom mome stvoru, sila moraju biti podstrizena kriila. Uzdajući se u poslovice „strpljen, spašen“, gojimo tvrdnu nadu, da će se svacijem pošovanju nači kraz. Nepozvane štienike bez srca i bez plemenita čuvstovanja oblitit će sram, kad se jednom oda sna i mrtvila prenu viši bogovi; samo nek to ne bude kasno. Ne vodi nas ni zavist, ni mržnja, ni osobna korist; nikome nismo neprijatelji, niti želimo ikome zla. Domoljublje, ugled učitelja i procvat rodnog nam grada, nami na srcu leže; naše je geslo: pravica i međusobno štovanje. Slipeći kod očiju nećemo da budemo, da nas drugi zaslipe, dopustiti nećemo.

Zadar, 2. prosinca.

Veksacije na našoj ribarnici. Više puta kroz vaš cijenjeni list potužili smo se na nesnosno stanje, koje vlada na našoj ribarnici, ako se takovom može da nazove, pošto to nije nikakova ribarnica, već prosti brojg osobito za kršnih dana, kad građani moraju gaziti u blato do koljena, a jadni ribari stali tu izloženi svakojakim elementarnim nepogodama, i tako vlastitim novcem kupovati bolest.

Ali da. Što je to stalo gospodu zadarske občine. Nek samo oni inkasiraju mastni novac jadne raje, a za drugo malo ih je briga. Nu ni ovo nije sve. U svojoj nezavisnosti občinski organi, a na glavi im poznati povjerenik nad živeži, znali su poći tako daleko, da sa svoje striele obratili i protiv jladnima vlastinicima daščara — mjera na ribarnici, koje su oni sagradili vlastitim žuljevima sebi za zaklonište. Pitat ćete, kako to. Evo kako je stvar tekla. Biti čemo kratki.

Na našoj ribarnici, kao svukuda ima ribara, koji su u isto doba do prigode kao zakupnici. Pošto ribarnica ne postoji, to su ovi ljudi sagradili daščare, da im budu obrana proti nevremenu, a što je naravno uz izplatu mjesječnog doprinosa občine, prem na to ona ne bi imala pravo, jer gdje se danas ribarnica, recte glibača, nalazi, nije posjed občine, već ako se hoće pravo tumačiti zakon, pomorske vlade, a to hoće drugim riečima reći ribarski.

STECKENPFERD - -

od
liljanova mlieka **SAPUN**

najblaži sapun za kožu
koja i proti sunčanim pjegama.

Dobiva se svugdje.

36-40

Šivači strojevi Singer

„66“

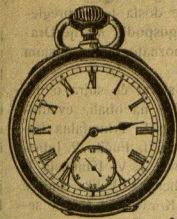
kupu- su-
ju se samo u našim skladištima, koja su označena uvijek sa ovim znakom.

Ne treba se dati zavesti kroz druge oglase, koji imaju tu svrhu, da uz ime SINGER razpačavaju već upotrebljavane strojeve ili one kojeg drugog proizvođača, pošto mi ne prepuštamo naših šivačkih strojeva preprodavaocima, nego ih izravno sami občinstvu razprodajemo.

Šibenik, glavna ulica.

26

Čudo industrije!

Samo 3 Krune 40 para
nikel anker-remontir ura sistem Roskopf sa zaklopkom, sa najlepim lancem, sa čvrstini 36 sata idućim anker-strojem, sa najlepim kazalom za sekunde stoji samo 3 K 40 p. 14-karatni zlatni prsten s pravim dijamantom samo 5 krune.

Udova Marija Holzer

Krakov 63, St. Gertrudy 29.

Ilustrovani cjenik sa više nego 1000 slika zlatnih i srebrnih stvari, na zahtjev badava i franko.

11-20

Mladić vješt poslu pisarne i dopisivanju na hrvatskom i talijanskom jeziku, mogao bi da se tome posveti 2 do 3 sata dnevno.

12-20

Svoj k svome!
Svim našim trgovcima preporuča se najtoplije

„Gospodarska sveza“

centrala za ukupnu kupoprodaju u Ljubljani.

Registr. zadruga sa ograničenim jamstvom.
Zastupnik za Trst, Istru i Dalmaciju: Svetko Hanibal Škerl, Trst, Via Giorgio Galatti, Telefon 2110 Interriban. Prodaje na veliko: grah, kupus, krumpir, žito, brašno, petrolej, ulje, slamu i t. d. 15-24

12-20

Veliko skladište gotovih odijela za gospodu

Saisona 1909-1910

Pio Terzanović * Šibenik *

Javljam štovanomu gradjanstvu, da mi je ovih dana pripjela od jedne glasovite krojačnice velika količina gotovih odijela i kaputa za gospodu. Ova se odijela osobito odlikuju radi izvanredno elegantna kroja i umjerenosti cijena, tako da sam u mogućnosti svakom zahtjevu udovoljiti.

Preporučujuć se bilježim se veleštovanjem
18. IX. - 18. III.

Pio Terzanović.

12-20

Objava.

Čast mi je javiti p. n. občinstvu, najskotiji trgovcima i obrtnicima, da sam naučio: doskora otvoriti ovdje prvu ovakove vrsti na našem jugu

Tvornica papirnatih vrećica
za trgovačku porabu.

Na to sam se odlučio i razloga, što se je dosle iza ovakove stvari moralo naše občinstvo obračati van pokrajine i podupirati svojim novcem tuđa poduzeća.

Moja tvornica papirnatih vrećica bit će uređena sasvim po zahtjevima moderne tehnike i biti će snabdjevena sa onim raznolikim materijalom, što zasjeka u ovaj obrt.

Prama tomu očekujem, da ću ovom podvratu bit izdašno podpomožen i, j. počašćen cijenjenim naručbama iz svih zemalja, gdje je našeg naroda.

Šibenik, 21. listopada 1909.

Ante Zorić
trgovač i posjednik.

12

12-20

Prva parna tvornica za bojadisanje, pranje i kemičko čišćenje odjela na suho

M. DOMIĆA
Split, br. 355.

Prinaju se odjela za kemičko čišćenje kao: obična, uredna, za šetnju, kazalište i plesove. (Osim toga zastore, prostirače, rukavice od kože itd., razumije se sve u cjelini čisti se sa

strojem „UNIVERSAL“
Isto tako parno bojadisanje gore navedenih predmeta.

Preporuča se svakome ova zgodno i korisno poduzeće.

Za Šibenik prima i predaje:
JULIO RAGANZINI
1. IX. Glavna ulica.

12-20

Hrvatska tiskara u Šibeniku

preporučuje svoje bogato obnovljeno skladište tiskanica za občine i župne urede.

Naručbine se obavljaju brzo i tačno a cijene su vrlo umjerene.

Najmodernije posjetnice i vjenčane karte uz vrlo umjerene cijene izradjuje

12-20

12-20

Hrvatska tiskara u Šibeniku.

12-20

I. hrv. tvornica voštanih svieća Vlad. Kulića u Šibeniku.

12-20

Hrvatska Vjeresijska Banka - Podružnica - Šibenik.

Bankovni odjel prima uložke na knjižice u konto korentu u ček promet; eskomptuje mjenice. Obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednime. Devize se preuzimlju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete	Dionička glavnica - - - - K 1.000.000 Pružna zaklada i pritići K 150.000. CENTRALKA DUBROVNIK Podružnica u SPLITU i ZADRU.	Mjenjačnica - - - - kupuje i prodaje državne papire, razteremice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osjguranje proti gubitku kod ždriebanja. Revizija srečaka i vrijednostnih papira bezplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.	Zalagaonica - - - - daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje i t. d. uz najkulantnije uvjete.
--	---	--	--